

Sygn. akt II W 549/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Belchatowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Robert Sobczak

Protokolant: Katarzyna Kaczmarek

w obecności oskarżyciela publicznego: J. Z. i M. W. z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Ł. Oddział w P.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 04.10. 2016 r., 15.11.2016 r., 22.12.2016 r., 02.02.2017 r., 21.03.2017 r., 11.05.2017 r.

sprawy A. S. urodzonej (...) w P., córki A. i H. z domu W.

obwinionej o to, że:

będąc osobą działającą w imieniu pracodawcy – Dyrektorem (...) (...) SP. ZO.O. SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą (...) (...), (...) w dniu 03.03.2016 r. w B. wypowiedziała umowę o pracę zawartą z P. K. (1), pełniącym funkcję Wiceprzewodniczącego (...) Organizacji (...), w sposób rażący naruszając przepisy prawa pracy, tj.: bez zgody zarządu organizacji związkowej,

tj. za wykroczenie z art. 281 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r.- Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami oraz 2015 r. Dz.U. poz. 1268) w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1881), art. 34² ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1881),

- 1) obwinioną A. S. uniewinnia od dokonania zarzucanego jej czynu;
- 2) wydatkami poniesionymi w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II W 549/16

UZASADNIENIE

A. S. została obwiniona o to, że będąc osobą działającą w imieniu pracodawcy – Dyrektorem (...) (...) SP. ZO.O. SPÓŁKA KOMANDYTOWA z siedzibą (...) (...), (...) w dniu 03.03.2016 r. w B. wypowiedziała umowę o pracę zawartą z P. K. (1), pełniącym funkcję Wiceprzewodniczącego (...) Organizacji (...), w sposób rażący naruszając przepisy prawa pracy, tj.: bez zgody zarządu organizacji związkowej,

tj. o wykroczenie z art. 281 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r.- Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami oraz 2015 r. Dz.U. poz. 1268) w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1881), art. 34² ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1881),

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

P. K. (1) był od 16.09.2004 r. do 03.03.2016 r. pracownikiem (...) Sp. z o.o. Spółka komandytowa we W.. Zajmował on stanowisko Kierownika Grupy w Dziale (...) w (...) w B.. A. S. w 2016 r. była Dyrektorem (...) w B. i posiadała

pełnomocnictwo do rozwiązywania stosunków pracowniczych oraz składania oświadczeń o wypowiedzeniu umowy o pracę. M. B. był natomiast członkiem zarządu wymienionej spółki. Był on odpowiedzialny za (...) K. działające w kraju. Na terenie (...) Sp. z o.o. Spółka komandytowa działał (...) Związek Zawodowy (...).

/ dowód: protokół kontroli k. 18-23, informacja z KRS k. 59-69/

Od 2015 r. przeprowadzano stopniowo reorganizację spółki (...) z uwagi na różnorodną strukturę wszystkich (...) na terenie całej Polski, która wiązała się m.in. z nadmierną ilością kadry kierowniczej. Konieczna wobec tego stała się zmiana stanowisk oraz zwolnienie niektórych pracowników. P. K. (1) z racji tego, że był wieloletnim pracownikiem spółki (...) i świadczył pracę w (...) w różnych miejscowościach, posiadał rozliczne kontakty nie tylko w (...) w B., ale także m.in. w P..

/dowód: wyjaśnienia obwinionej k. 107 w zw. z k. 88-94, zeznania świadka M. B. k. 120-121/

W dniu 03 marca 2016 r. M. B. w obecności A. S. między godziną 9:00 a 10:00 wręczył wypowiedzenie umowy o pracę B. W. (1). Około godziny 11:30 do (...) K. w B. W. J. (1) dostarczył osobiście pismo informujące, że P. K. (1) należy do związku zawodowego i jest członkiem jego zarządu - wiceprzewodniczącym. Zostało ono niezwłocznie przesłane do centrali (...) Sp. z o.o. Spółka komandytowa we W.. O godzinie 14:30 M. B. wręczył P. K. (1) w obecności A. S. wypowiedzenie umowy o pracę, a ten poinformował ich, że przynależą do związków zawodowych tj. (...) Związku Zawodowego (...) i podlega ochronie na podstawie art. 31ust 1 ustawy o związkach zawodowych.

/dowód: zeznania świadków P. K. (1) k. 108-109, W. J. (1) k. 122-123 i k. 156v , M. B. k. 120-121, protokół kontroli k. 18-23/

(...) Związek Zawodowy (...) jest wpisany do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej za numerem KRS (...). Swoją siedzibę ma w W.. Do reprezentowania podmiotu uprawniony jest zarząd. W skład zarządu wchodzi: P. K. (2) – przewodniczący, W. J. (1) – wiceprzewodniczący, B. W. (2) – wiceprzewodniczący, D. K. – sekretarz, T. P. – skarbnik. Jego jednostką terenową wpisaną wymienionego rejestru jest (...) z siedzibą w P..

/ dowód: zeznania świadka P. K. (2) k. 155v-156 w zw. z k. 200 od słów „jestem jedynym” do k. 201 do słów „jest organizacją związkowa” akt IV P 38/16 SR w Bełchatowie, informacja z KRS k. 95-100/

Jak wynika z uchwały nr 7.2016 z dnia 25 stycznia 2016 r. (...) Związku Zawodowego (...) w dniu 25 stycznia 2016 r. została zarejestrowana na terenie Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą ul. (...), (...)-(...) B.. Organizacji międzyzakładowej nadany został numer (...). Organizacja swoim działaniem obejmowała zakłady:

1. (...) Sp. z o.o. z/s w P.
2. (...) Sp. z o.o. z/s w B.
3. Szpital (...) w B..

W zarządzie organizacji (...) zasiadał: W. J. (2) – przewodniczący, J. G. – wiceprzewodniczący, E. Ł. – wiceprzewodnicząca, G. B. – sekretarz, A. W. - skarbnik.

/dowód: kserokopia uchwały 7.2016 k. 128/

W uchwale nr 7a.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. (...) Związku Zawodowego (...), (...) Organizacja (...) swoim działaniem objęła (...) Sp. z o.o. we W.. Ponownie wybrano zarząd organizacji wskazując dodatkowo jako wiceprzewodniczącego P. K. (1).

/dowód: kserokopia uchwały 7a.2016 k. 129/

Uchwałą nr 8.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. (...) Związku Zawodowego (...) rozszerzono działalność (...) na (...) Sp. z o.o. we W. i zezwolono na przeprowadzenie wyborów w organizacji (...) celem wyłonienia reprezentanta z nowo przyłączonego zakładu pracy.

/dowód: uchwała nr 8.2016 k. 180/

W uchwale nr 9.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. (...) Związku Zawodowego (...) podjęto uchwałę o działalności (...) i zarejestrowano w powstałym rejestrze organizacji – organizację (...) o nazwie (...) Organizacja (...) poprzez rozszerzenie działania organizacji na zakład (...) Sp. z o.o. we W.. Stwierdzono, iż jest ona jednostką organizacyjną (...) Związku Zawodowego (...) i ma wszelkie pełnomocnictwa do kontaktów na terenie swojego działania w tym do(...)

/dowód: uchwała 9.2016 k. 181/

Jak wynika z § 1 pkt 10 Statutu (...) Związku Zawodowego (...), jednostki organizacyjne Związku nabywają osobowość prawną zgodnie z przepisami prawa na mocy uchwały Zarządu Krajowego.

/dowód: kserokopia (...) Związku Zawodowego (...) k. 131-144/

Obwiniona A. S. nie brała udziału w rozprawie i w złożonych wyjaśnieniach na piśmie nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i wskazała, iż kwestionuje istnienie (...) Organizacji (...). Wyjaśniła, iż na terenie (...) K. od dawna z powodzeniem funkcjonuje (...) Związek Zawodowy (...). Jej zdaniem P. K. (1) miał wiedzę o planowanych zwolnieniach z uwagi na to, że pracował w (...) K. w różnych miejscowościach, przez co posiadał rozliczne kontakty i wiedzę na temat planowanej reorganizacji. Obwiniona uważa, iż P. K. (1) w dniu wręczenia mu wypowiedzenia nie podlegał ochronie z art. 32 ust 1 ustawy o związkach zawodowych. Wręczone mu wypowiedzenie spełniało natomiast warunki określone w kodeksie pracy. Jego przyczyną była natomiast konieczność likwidacji stanowiska, które zajmował P. K. (1). Obowiązki bowiem przez niego wykonywane pokrywały się z tymi wykonywanymi na stanowisku Kierownika D. (...).

(dowód: wyjaśnienia obwinionej k. 107 w zw. z k. 88-940)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Z ustaleń Sądu wynika, że w dniu 03 marca 2016r. około 14:30 M. B. w obecności A. S. wręczył wypowiedzenie umowy o pracę P. K. (1) podpisane przez obojga wymienionych. Żadna ze stron nie kwestionuje tego faktu oraz tego, że w tym dniu o godzinie 11:30 do siedziby (...) K. w B. W. J. (1) dostarczył osobiście pismo wskazujące na to, iż P. K. (1) jest członkiem związku zawodowego i wchodzi w skład jego zarządu. Za takimi ustaleniami Sądu przemawiają zeznania świadka W. J. (1), z którymi w tej części korespondują zeznania świadka M. B., którym Sąd dał wiarę. Także Sąd dał wiarę zeznaniom świadka P. K. (1), w których podniósł, iż w trakcie wręczenia wypowiedzenia powiedział M. B. i obwinionej, że jest członkiem zarządu nowego związku zawodowego działającego w zakładzie pracy i podlega ochronie na podstawie ustawy o związkach zawodowych. W tym miejscu podnieść należy, że M. B. został ukarany prawomocnym wyrokiem nakazowym wydanym w dniu 10.06.2016 roku w przedmiotowej sprawie za wykroczenie z art. 281pkt 3 kp na karę 300 złotych grzywny (vide k-31).

Dla ustalenia odpowiedzialności za analogiczny czyn zarzucony obwinionej zasadnicze znaczenie ma fakt, że A. S. w obecności M. B. nie decydowała o wręczeniu wypowiedzenia pokrzywdzonemu, gdyż M. B. był jej przełożonym. Gdyby on podjął decyzję po uzyskaniu informacji ustnej od P. K. (1), że jest wiceprzewodniczącym nowego związku zawodowego działającego w K., to obwiniona podporządkowałaby się tej decyzji. Ponadto dla odpowiedzialności obwinionej za zarzucane jej wykroczenie znaczenie ma ustalenie czy związek zawodowy, do którego przynależał P. K. (1) działał legalnie i dawał ochronę jego członkom zgodnie z przepisami prawa. Bezsporne jest w sprawie, iż w sposób zgodny z prawem działa (...) Związek Zawodowy (...). Posiada on osobowość prawną. Został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego. P. K. (1) miał być jednak członkiem zarządu (wiceprezesem) (...) Organizacji (...), której nadano numer (...). Z § 1 pkt 10 kserokopii statutu (...) Związku Zawodowego (...) (na marginesie zaznaczyć

należy, iż kserokopia załączona do akt wygląda raczej jak wydrukowany projekt takiego statutu, bowiem w § 38 nie jest wskazana data) wynika, iż jednostki organizacyjne Związku nabywają osobowość prawną zgodnie z przepisami prawa na mocy uchwały Zarządu Krajowego. Nie ulega wątpliwości, iż (...) ww. związku zawodowego była z założenia taką właśnie jednostką organizacyjną. Mimo dość dużej swobody oraz odformalizowania w zakresie działania związków zawodowych i ich tworzenia istnieją jednak podstawowe zasady, które należy spełnić, by np. jednostka organizacyjna związku zawodowego uzyskała osobowość prawną, a co za tym idzie dawała ochronę przy wypowiedaniu stosunku pracy jej członkom tj. rodziła obowiązek konsultowania tych czynności ze związkiem zawodowym. W przeciwnej bowiem sytuacji każdy komu wręcza się wypowiedzenie mógłby stwierdzić, że jest członkiem związku zawodowego lub takiej międzyzakładowej organizacji związku zawodowego i niweczyć próby rozwiązania z nim umowy o pracę. Zdaniem Sądu (...) Organizacja (...) osobowości prawnej nie posiadała, bowiem w żadnej z uchwał podejmowanych przez Zarząd (...) Związku Zawodowego (...) takiej osobowości zgodnie ze statutem jej nie nadano. Sąd Rejonowy podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1993r. w sprawie sygn. I PZP 73/93, że wola związku zawodowego znajduje wyraz zwłaszcza w jego statucie, w którym jego członkowie rozstrzygają swobodnie między innymi o tym, czy i które jego jednostki organizacyjne mają mieć osobowość prawną. W statucie (...) Związku Zawodowego (...) w § 1 pkt 10 wskazano natomiast, że osobowość prawną jednostki organizacyjne nabywają na podstawie uchwały Zarządu Krajowego. W tym jednak przypadku uchwała taka nie została podjęta. Uchwałami 7.2016 i 7a.2016 niejako powołano do życia organizację międzyzwiązkową jednak nie nadano jej osobowości prawnej. Dla porównania należy zwrócić uwagę na statut (...) Związku Zawodowego (...) (k. 182-198). W rozdziale IV, § 17 w sposób jasny i precyzyjny wskazano jakie jednostki organizacyjne tego związku posiadają osobowość prawną, przez co unika się wielu nieporozumień i wątpliwości. Sąd zaliczył ten statut w poczet materiału dowodowego, gdyż jest on pewnego rodzaju wzorem dla innych organizacji związkowych. Uwagę Sądu w tej sprawie zwróciła chronologia podejmowanych uchwał oraz to w jaki sposób zostały dołączone do akt tj. uchwała 7.2016 z dnia 25 stycznia 2016r. oraz 7a.2016 z dnia 15 lutego 2016r. były kserokopiami, a uchwały 8.2016 z dnia 15 lutego oraz 9.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. zostały załączone w oryginałach, dopiero po żądaniu Sądu dotyczącego przekazania Sądowi uchwały dotyczącej nadania międzyzakładowej organizacji osobowości prawnej. Powyższe nasuwa Sądowi wątpliwości, gdyż po pierwsze żaden organ nie wysłałby Sądowi tak ważnej uchwały w oryginale, co najwyżej jej odpis poświadczony za zgodność z oryginałem. Po drugie śledząc chronologię powyższych uchwał stwierdzić należy, że najpierw uchwałą 7.2016 z dnia 25 stycznia 2016 r. powołano (...) Organizację (...), która obejmowała swoim działaniem 3 zakłady pracy (nie nadano jej osobowości prawnej tą uchwałą). Następnie uchwałą 7a.2016 dnia 15 lutego 2016 r. wymieniona (...) organizacja objęła swoim działaniem (...) Sp. z o.o. we W. i wybrano nowy skład zarządu, a uchwałą 8.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. (czyli kolejną chronologicznie) zezwolono na przeprowadzenie wyborów w (...) reprezentanta nowo przyłączonego zakładu pracy (czyli już de facto po dokonanych wyborze, co wskazano w chwale 7a.2016), by następnie uchwałą 9.2016 z dnia 15 lutego 2016 r. potwierdzić ponownie uchwałą 7a.2016. i to, że (...) Organizacja (...) objęła swym działaniem spółkę (...). Sytuacja ta wygląda tak, jakby Zarząd (...) Związku Zawodowego (...) usiłował nieudolnie konwalidować swoje uchwały i doprowadzić do sytuacji, że należałoby uznać, iż międzyzakładowa organizacja posiada jednak osobowość prawną. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, iż o tym, że P. K. (1) jest członkiem związku zawodowego od 15 lutego 2016 r. nie zawiadomiono niezwłocznie centrali K. (...) Sp. z o.o. Spółka komandytowa (do dnia 03 marca 2016 r.), która znajduje się we W., tylko na dwie godziny przed planowanym wręczaniem wypowiedzenia informację taką osobiście przyniósł do (...) w B. W. J. (1). Najpierw bowiem około godziny 10:00 wypowiedzenie wręczono B. W. (1), następnie około godziny 14.30 M. B. w obecności A. S. wypowiedzenie wręczył P. K. (1).

Bezsporne jest w sprawie, iż A. S., co prawda podpisała i była obecna przy wręczaniu wypowiedzenia umowy o pracę P. K. (1), ale tej czynności dokonywał jej przełożony M. B. i to on zdaniem Sądu podejmował ostateczną decyzję co do finalizacji tego założenia. M. B. bowiem był jej przełożonym.

Sąd uznał więc za zgodne z prawdą pisemne wyjaśnienia obwinionej, gdyż nie brała osobiście udziału w tej rozprawie. Jej wyjaśnienia przedstawiają bowiem logiczny ciąg zdarzeń i jednoznacznie wskazują, że nie można jej przypisać działania umyślnego, które jest konieczne do przyjęcia odpowiedzialności za zarzucany jej czyn. Nie oznacza to, że P. K. (1) nie może dochodzić swoich racji, jednak powinno się to odbyć w innym postępowaniu. Z ustaleń Sądu wynika, że aktualnie toczy się postępowanie o przywrócenie do pracy przed Sądem Rejonowym w Belchatowie IV Wydział Pracy

w sprawie IV P 38/16, w którym będą szczegółowo zbadane wszelkie inne okoliczności, które podnosił pokrzywdzony towarzyszące jego zwolnieniu z pracy (między innymi mobbing) i w tym postępowaniu może dochodzić swoich racji. Sąd orzekający w sprawie o wykroczenie nie zajmował się kwestią mobbingu w pracy pokrzywdzonego, czy zasadnością restrukturyzacji stanowisk pracy w K..

Sąd przyznał moc dowodową dokumentacji w postaci protokołu w przeprowadzonej kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy. Kontrolujący urzędnicy przedstawili w niej zgodny z ustaleniami stan faktyczny, procedurę wręczenia wypowiedzeń w (...) K. w B..

Sąd dał wiarę zeznaniom P. K. (2) i W. J. (1), gdyż byli oni przekonani, że wszelkie wymogi formalne zostały spełnione przy powstaniu (...) Organizacji (...) i wyborze P. K. (1) na jej wiceprzewodniczącego zarządu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności nie sposób uznać A. S. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, bowiem (...) Organizacja (...) w dniu wręczenia wypowiedzenia P. K. (1) nie posiadała osobowości prawnej, a co za tym idzie P. K. (1) jako jej wiceprzewodniczący nie korzystał z ochrony zgodnie z przepisami prawa i jego wypowiedzenie umowy o pracę nie musiało być konsultowane. Ponadto w żaden sposób do dnia dzisiejszego tej międzyzakładowej organizacji osobowości prawnej nie nadano. Także rola A. S. przy wręczeniu wypowiedzenia nie była decydująca, bowiem ostateczną decyzję w tym zakresie podejmował jej przełożony M. B..

Sąd zatem uniewinnił A. S. od popełnienia zarzucanego jej czynu i na podstawie art. 118 § 2 kpw kosztami postępowania obciążył Skarb Państw